

Kalbi diriltmek için nefsin dört kuşunu öldür

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَىٰ قَالَ أَوَلَمْ تُؤْمِنْ قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

Hani İbrahim, “Rabbim! Bana ölüleri nasıl dirilttiğini göster” demişti. (Allah ona) “İnanmıyor musun?” deyince, “Hayır (inandım) ancak kalbimin tatmin olması için” demişti. “Öyleyse, dört kuş tut. Onları kendine alıştır. Sonra onları parçalayıp her bir parçasını bir dağın üzerine bırak. Sonra da onları çağır. Sana uçarak gelirler. Bil ki, şüphesiz Allah mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.”

Bakara Sûresi(2) 260. Ayet

Beyzavî'nin beyanına göre bu ayette geçen dört kuş, insan nefsindeki bazı kötü sıfatlara işaret eder.

1. Tavus Kuşu - Gösteriş ve Süslenme Sevdası

Nefis, kendini beğendirmek ister. Beğenilmek, alkışlanmak, övülmek hoşuna gider. Amelleri bile bazen Allah için değil, insanların takdiri için yapmak ister. İşte tavusun renkli tüyleri gibi bu gösteriş arzusu kırılmadıkça ihlâs doğmaz.

2. Horoz - Öfke ve Sertlik

Nefis çabuk kabarır. En küçük bir sözde kızar, tartışır, üstün gelmek ister. Kibirle karışan bu sertlik insanı kırar, ilişkileri bozar. Bu horoz tabiatı terbiye edilmezse insan, haklı olsa bile haksız duruma düşer.

3. Karga - Alçaklık ve Bitmeyen Kuruntular

Nefis çoğu zaman küçük menfaatlerin peşinde koşar. Dünya için uzun uzun planlar kurar, bitmeyen emeller üretir. Tıpkı karganın leş araması gibi, yüksek hedefleri bırakıp basit menfaatlere takılır.

4. Güvercin - Yüksekten Uçma Sevdası

Nefis bazen de kendini başkalarından üstün görür. “Ben daha iyiyim, ben daha üstünüm” duygusu insana fark ettirmeden yerleşir. Bu gizli gurur, insanın kalbini kirletir.

Nefsini diriltmek isteyen kişi, önce bu dört sıfatı öldürmeli; sonra onları terbiye etmelidir. **Gösteriş ihlâsa, öfke hilme, dünya hırsı kanaate, gurur ise tevazuya dönüşürse;** daha önce insanı hevaya sürükleyen duygular bu defa aklın ve şeriatın emrine girer ve hakka hizmet eden kuvveler hâline gelir.